

Силабус
навчальної дисципліни
ЕТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок,
Галузь знань	07 Управління та адміністрування,
Рівень вищої освіти	перший(бакалавр)

Викладач	СИДОРЧЕНКО Тетяна Федорівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/sydorchenko-tetyana-fedorivna/
Контактний тел.	+380993550796
Е-mail викладача:	tf_sidorchenko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Консультації відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	26/4	24/6	100/140	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: Ділова етика, етикет, конфліктологія, мистецтво ділового спілкування.

Мета та предмет курсу: Метою навчальної дисципліни «Етика підприємницької діяльності» є формування у студентів розуміння системи цінностей, поглядів, норм поведінки ділових людей, засвоєння студентами основних теоретичних положень та вироблення необхідних практичних навичок, що дозволяють підвищити її ефективність в управлінській діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність практичних форм взаємовідносин людей у професійній сфері; їх ціннісний зміст і значимість; процеси чуттєвого пізнання дійсності; комерційний етикет в організаційній поведінці, економіці, фінансах, обліку, маркетингу.

Зміст курсу: Тема 1. Основні концепції етики бізнесу Тема 2. Економічна етика Тема 3. Корпоративна етика та корпоративна культура Тема 4. Ділова етика та діловий етикет Тема 5. Етико-психологічні засади етики бізнесу. Тема 6. Основи конфліктології Тема 7. Мистецтво ділового спілкування. Етика діловодства. Тема 8. Колективне обговорення ділових проблем Ділові прийоми. Тема 9. Стил та імідж ділової людини. Тема 10. Ділові контакти з іноземними партнерами.

Методи навчання: лекція, пояснення, практичні роботи, метод усного контролю.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Кодекс доброчесності університетської спільноти Бердянського державного педагогічного університету» https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytetsko_yi_spilnoty_bdpu1.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ (https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnom_u_proczesi_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено

часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення екзамену.

Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перескладання у встановлені терміни.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Мультимедійне обладнання

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- «E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового семестрового контролю (залік) (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	ЗМ9	ЗМ10	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	Разом
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 1		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 2.						
Тема 2.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 2		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 3.						
Тема 3.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 3		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 4		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 5.						
Тема 5.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 5		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 6.						
Тема 6.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 6		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 7.						
Тема 7.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 7		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 8.						
Тема 8.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 8		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 9.						
Тема 9.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 9		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 10.						
Тема 10.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 10		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовні модулі		30		20		50
Залік						50
Всього						100

За підсумками навчання за семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів із розрахунку: 50 балів за поточне оцінювання, 50 – підсумковий контроль.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$K = T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + \dots + T12 + ПК = 100,$$

де K – загальна кількість балів,

T1, T2, T3, T4, T5, T6 – кількість балів за темами,

ПК – кількість балів за підсумковий контроль.

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
2. І.В. Сушик, О.Г. Сушик, Я.М. Мартинюк, В.В. Вісин. Етика бізнесу: навч. посіб. Луцьк: РВВ Луцький НТУ, 2019. 268с.
3. .Т. Гриценко, С. Гриценко, Т. Іщенко, Т. Мельничук, Н. Чуприк, Л. Анохіна. Етика ділового спілкування. Київ: Центр навчальної літератури. 2022. 344с.
4. Герасимчук А.А., Тимошенко О.І., Шашкевич Я. «Етика й етикет сучасного бізнесу – запорука економічної безпеки підприємств»: Навч. посібник .К. Вид-во Європ. ун-ту, 2017.285с.
5. Тимошенко Н.Л. «Корпоративна культура: діловий етикет»: Навч. посіб. К.: Знання, 2016. 391с.

Додаткові

6. В.О. Лозовий Етика : навчальний посібник К. : Юрінком Інтер, 2015. 224 с.
7. Грицюта, Н.М. Етика рекламної діяльності: К. : Інститут журналістики, 2018. 256 с.

Інтернет ресурси

8. Міжнародний центр перспективних досліджень URL: <http://www.icps.com.ua/index.html>
9. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України URL: <http://www.niss.gov.ua/presentation.html>